

Давидович І.Д.
студент магістратури спеціальності «Економічна теорія»
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ Й КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Проблемні питання аналізу кредитоспроможності позичальника привертають значну увагу вчених у галузі економіки та фінансів. Зокрема, в Україні дослідженнями в цій галузі займаються Т. Андрушків, О. Мороз, Л. Примостка, М. Савлук, Н. Тарасенко, О. Терещенко, Я. Чайковський тощо. Разом із цим, незважаючи на значний науковий доробок вчених, більшість яких досліджує дану категорію в контексті фінансового та банківського аналізу, питання стану кредитоспроможності суб'єктів господарювання в Україні, зокрема в контексті взаємозв'язку із конкурентоспроможністю, потребує подальшого удосконалення.

Для розкриття питання проведемо оцінку кредитоспроможності окремих суб'єктів господарювання на прикладі підприємств кондитерської промисловості, зокрема: ПАТ «Київська кондитерна фабрика «Рошен»», ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», ПАТ «Монделіс Україна» (торгові марки «Корона», «Мілка», «Орео», «Бельвіта»). Розрахунки основних фінансових показників представлені у табл. 1.

Таблиця 1

Фінансові показники діяльності вітчизняних підприємств кондитерської промисловості в 2012-2013 рр.

Показник	Підприємства					
	«Рошен»		«Світоч»		«Корона»	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Загальна сума господарських засобів, що знаходяться в розпорядженні п-ва	844351	817434	458080	499988	2228517	2597029
Частка необоротних активів в активах	0,85	0,93	0,65	0,6	0,52	0,47
Частка основних засобів в активах	0,85	0,93	0,6	0,54	0,3	0,32
Коефіцієнт зносу	0,25	0,27	0,41	0,45	0,16	0,18
Коефіцієнт придатності	0,75	0,73	0,59	0,55	0,84	0,82
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,57	0,59	0,8	0,79	0,59	0,6

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,43	0,41	0,2	0,21	0,41	0,4
Коефіцієнт співвідношення власних та залучених коштів	0,76	0,69	0,25	0,26	0,68	0,67
Коефіцієнт фінансової залежності	1,76	1,69	1,25	1,26	1,68	1,67
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,5	-0,56	0,18	0,25	0,13	0,22
Коефіцієнт прогнозу банкрутства	-0,21	-0,26	0,16	0,19	0,08	0,13
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,59	1,76	4,32	3,84	1,47	1,49
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	0,39	0,2	0,84	1,1	0,71	0,68
Власний оборотний капітал	-177185	-214780	73283	97436	173625	338154
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,41	0,22	1,86	1,94	1,19	1,32
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,37	0,19	0,84	1,15	0,94	1,03
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0	0	0	0,05	0,27	0,36
Частка оборотних активів в активах	0,15	0,07	0,35	0,4	0,48	0,53
Частка власних оборотних коштів у покритті запасів і затрат	-13,3	-28,81	0,85	1,2	0,77	1,09
Виручка від реалізації	683190	497620	989053	978530	4401869	4910391
Чистий прибуток	6944	3925	41252	28076	452395	512604
Рентабельність активів	0,84	0,47	8,61	5,86	18,75	21,25
Рентабельність власного капіталу	1,44	0,81	10,8	7,35	31,43	35,61
Рентабельність продукції	1,02	0,79	4,17	2,87	10,28	10,44

Розраховано автором на основі фінансової звітності компаній [1-3]

Згрупуємо отримані дані та присвоїмо кожному підприємству прогнозний рейтинг кредитоспроможності згідно з національною та світовою методологією (табл. 2).

Таблиця 2

**Рейтинг кредитоспроможності вітчизняних підприємств
кондитерської промисловості**

Підприємство	Клас пози- чальника	Прогноз	Рейтинг Фітч	Рейтинг Мудис	Рейтинг S&P
Київська кондитерна фабрика «Рошен»	«В»	позитивний	BB	Baa	BB
Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	«Б»	позитивний	A	A	A
«Монделіс Україна»	«А»	позитивний	AA	AA	AA

Розраховане автором на основі: [4-7]

Отримані результати демонструють відносно високий рівень кредитоспроможності підприємств. Разом із цим, фінансові показники, рейтинг та оцінка перспектив розвитку компаній, які досліджуються, дозволяють зробити наступні висновки. По перше, найвищий рівень кредитоспроможності демонструють підприємства з участю іноземного капіталу. По-друге, після вступу в дію угоди про асоціацію з ЄС компанія «Nestle» (материнська для «Світоч») може частину своїх потужностей перенести до Львову з метою зниження собівартості та ціни продукції. В результаті можна очікуваним підвищення кредитоспроможності Львівської фабрики «Світоч». По-третє, «Корона» більше, ніж інші залежить від економічних відносин з Росією, але за оцінками асоціація з ЄС можливо компенсує втрати від нестабільності економічних зв'язків з РФ. По-четверте, функціонування Київської фабрики «Рошен» більше, ніж інші пов'язані з внутрішнім попитом, тому її діяльність в першу чергу залежить від його стабільності та динаміки.

Таким чином, аналіз підприємств кондитерської промисловості дозволяє дійти до висновку, що найбільшим рівнем конкурентоспроможності володіє ПАТ «Монделіс Україна». Також це підприємство має більший потенціал для залучення дешевших позичкових коштів. Крім того, компанія демонструє найвищий рівень ефективності використання капіталу. Отже, резюмуючи усе можна визначити, що існує пряма залежність між рівнями кредитоспроможності та конкурентоспроможності підприємства. Відповідно, підвищення конкурентоспроможності як вітчизняних підприємств, так й економіки в цілому, потребує зміцнення кредитоспроможності.

Література:

1. Фінансова звітність ПАТ «Київська кондитерна фабрика «Рошен». [Електронний ресурс]: Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/28734/165/templ>
2. Фінансова звітність ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»». [Електронний ресурс]: Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/32667/165/templ>
3. Фінансова звітність ПАТ «Монделіс Україна». [Електронний ресурс]: Агентство з розвитку інфраструктури фінансового ринку. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/32311/165/templ>
4. Башко В. Особливості методології визначення суверенного рейтингу Fitch. / В. Башко.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecofin.org.ua/fitch/>
5. Башко В. Особливості методології визначення суверенного рейтингу Standard&Poor`s. / В. Башко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecofin.org.ua/standart-poor/s/>
6. Башко В. Суверенний кредитний рейтинг України. / В. Башко. [Електронний ресурс] – <http://ecofin.org.ua/credit-rating/>
7. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, затверджене постановою Правління Національного банку України № 279 від 6 липня 2000 р.